

SECCIÓ DE SENDERS

AE TALAIA

GR-83 (Camí del Canigó)

4a Etapa : ARBÚCIES – JOANET – SANT HILARI SACALM

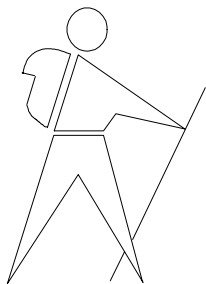
21 de febrer de 2010

HORARI PREVIST

Sortida de la Plaça de l'Estació de Vilanova i la Geltrú.	7 h 30 min
Arbúcies. Esmorzar.	9 h 30 min
Inici de l'etapa.	10 h
Riera de la Pineda. Reagrupament.	10 h 45 min
	10 h 55 min
Joanet. Reagrupament.	11 h 35 min
	11 h 45 min
Sant Hilari Sacalm. Final de l'etapa. Visita (optativa) i dinar	13 h
Sortida cap a Vilanova i la Geltrú.	16 h 30 min
Vilanova i la Geltrú.	19 h

Notes.-

- ** Esmorzarem al Casino d'Arbúcies. Dinarem a Sant Hilari Sacalm; hi ha restaurants.
- ** Tingueu en compte que l'organització sempre **pot modificar aquesta previsió** d'horari en funció de com es vagi desenvolupant l'etapa (**Condicions meteorològiques**, retards o avançaments imprevistos, etc).
- ** Si us plau, sigueu puntuals, respecte els reagrupaments i **vigileu que hi sigui tothom**. Intenteu seguir els horaris previstos, és a dir, **no correu ni aneu massa LENTS !!**
- ** **Atenció:** El mòbil de la Secció de Senders és **680102567**. Per a qualsevol comunicació amb la Secció el dissabte abans de l'excursió o el mateix diumenge (mitja hora abans de la sortida) **utilitzeu només** aquest telèfon.
- ** **Recordeu que cal estar federat per a poder participar a les sortides de la Secció de Senders.**

SECCIÓ DE SENDERS

AE TALAIA

GR-83 (Camí del Canigó)

4a Etapa : ARBÚCIES – JOANET – SANT HILARI SACALM

21 de febrer de 2010

DESCRIPCIÓ DE L'ETAPA

Aquesta etapa comença al Casino d'Arbúcies (283 m), just al centre del poble; per sortir de la població anirem cap al Pont Vermell que ens permetrà creuar la riera d'Arbúcies. Més endavant creuarem la riera Xica i ens enfilarem per la serra de Fogueres; tot seguit baixarem vers la riera de la Pineda, la creuarem i així arribarem al mas Farriol (354 m).

Des d'ací començarem a pujar vers el poble de Joanet (529 m) i després de passar per damunt dels túnels de l'Eix Transversal arribarem a les Planes d'en Roca (780 m) on veurem grans extensions amb cultius de plançons d'arbres. Més enllà creuarem les instal·lacions d'una granja dedicada a la cria de cavalls i arribarem a la carretera que ens portarà fins a l'entrada de Sant Hilari Sacalm (810 m).

Horari Parcial	Horari Total	Distància (km)
0:00	0:00	0,000

Comencem l'etapa d'avui al Casino d'Arbúcies, al carrer Francesc Camprodon (283 m). En sortir del Casino hem d'anar cap a la dreta, carrer amunt. Arribats al xamfrà hem de baixar per unes escales i continuar pel carrer del Sorrall, cap a la dreta.

Poc després de passar per davant de la font del "Bon humor" hem d'agafar, a l'esquerra, el carreró de la Riera que ens portarà fins a la riera d'Arbúcies.

Seguim pel costat de la riera, aigües avall, fins arribar al Pont Vermell que ens permet creuar-la (277 m). Una vegada a l'altra banda pugem per enllaçar amb el carrer de la Pietat; a mitja pujada, podem veure, a mà esquerra, una harmònica combinació de figueres de moro i atzavares.

0:05	0:05	0,395
------	------	-------

Arribats al carrer de la Pietat hem de seguir-lo cap a la dreta; a la dreta hi ha un mirador sobre la riera. Uns metres més endavant hem de deixar el carrer i anar cap a l'esquerra per un passatge cobert que ens menarà al carrer de la Selva el qual hem de seguir cap a l'esquerra pujant.

Arribem al carrer del Doctor Geli (amb aspecte de carretera) (296 m); l'hem de seguir cap a la dreta. Més endavant el carrer canvia de nom i passar a ser de Jacint Verdaguer.

0:07 0:12 0,985

El carrer fa un revolt cap a la dreta per anar a creuar la riera Xica (301 m); en aquest punt, a l'enforcall amb un camí que puja cap a l'esquerra, hi ha un pal indicador. Hi ha un parell més de camins que surten per l'esquerra; nosaltres hem de seguir pel que baixa just pel costat de la riera Xica.

0:03 0:15 1,110

Arribem en una bifurcació; rebutgem la branca de l'esquerra que puja i seguim endavant baixant lleugerament. Uns metres més enllà deixem el camí i continuem endavant per un senderol que voreja els camps que queden a la dreta, a un nivell inferior.

Continuem pel costat de la riera aigües amunt fins trobar un pont que ens permet creuar-la (300 m); un cop a l'altra banda en enfilem per un senderol i desemboquem en una zona d'aparcament de vehicles.

Creuem l'aparcament en direcció a la paret de ciment del talús de la carretera que tenim davant (és la carretera que va cap a Sant Hilari Sacalm); arribats a la paret hem de seguir per un corriol que puja enganxat al ciment.

0:04 0:19 1,360

Desemboquem en una pista asfaltada que cap a la dreta va a passar per sota de la carretera (319 m); nosaltres hem de seguir-la cap a l'esquerra vorejant unes naus industrials.

En arribar en una bifurcació de la pista hem de deixar-la i anar cap a la dreta per un senderol que travessa un sot per una passera metàl·lica i tot seguit comença a pujar per unes escales.

Més endavant continua pel llit d'un reguerot i acaba passant per dins d'un tub que travessa per sota la carretera de Sant Hilari Sacalm. Just en sortir del tub hem d'enfilem-nos cap a la dreta per arribat a la carretera.

0:05 0:24 1,605

Arribem a la carretera (339 m); en aquest punt hi ha un pal indicador a l'enforcall de la carretera amb una pista que va cap a l'esquerra; també hi ha un camí que surt endavant per costat de la carretera en direcció al cementiri d'Arbúcies que des d'ací no es pot veure. Nosaltres hem de seguir la primera pista, cap a l'esquerra.

0:04 0:28 1,885

Ens trobem amb un pi al mig de la pista. A la dreta deixem l'entrada a un tancat on s'hi emmagatzema maquinaria pesant; més enllà de les màquines podem veure la carena de les Agudes.

0:04 0:32 2,175

Després de seguir una estona pel costat d'una tanca arribem en una bifurcació (390 m); hem de rebutjar la branca de la dreta que baixa i seguir per la de l'esquerra que puja. Més enllà planegem pel mig del bosc.

0:04 0:36 2,425

El camí bifurca; hem d'anar per la branca de l'esquerra que baixa.

Poc després hem de travessar una barrera. Just passada la barrera hi ha una nova bifurcació; ara deixem la branca de l'esquerra que puja i seguim per la de la dreta que de moment planeja i més endavant baixa.

0:02 0:38 2,525

Arribem en una bifurcació (380 m); hem d'anar per la branca de la dreta que baixa fort.

Una mica més endavant, abans d'arribar a una tanca que ens barra el pas hem d'anar cap a la dreta per un senderol que baixa. Baixem fent ziga-zagues.

0:04 0:42 2,730

Desemboquem en una pista (340 m); l'hem de seguir cap a l'esquerra. En aquest punt la pista fa un marcat revolt cap a la dreta i baixa; just al començament del revolt deixem un trencall a l'esquerra. Una mica més endavant, al bell mig del revolt, hem de deixar la pista i seguir per un camí que planeja cap l'esquerra.

Travessem una esplanada; a l'esquerra deixem un camí que puja. A la dreta tenim la riera de la Pineda.

0:03 0:45 2,970

Deixem un fondal que puja cap a l'esquerra; el camí fa una lleu pujada i baixa.

Ens apropem al llit de la riera; quan el camí que seguim fa un gir cap a la dreta per anar a creuar-la a gual l'hem de deixar i seguir endavant, aigües amunt, per un senderol.

0:03 0:48 3,200

El senderol creua la riera de la Pineda per un petit pont de taulons (342 m); un vegada a l'altra banda segueix pel costat de la riera, ara per la seva banda esquerra aigües amunt.

0:02 0:50 3,330

Desemboquem en una pista; l'hem de seguir cap a l'esquerra pujant.

0:01 0:51 3,410

Quan la pista fa un revolt cap a la dreta l'hem de deixar i seguir per un senderol que puja cap a l'esquerra, seguint la direcció que portàvem, passant pel costat d'una gran roca.

El senderol desemboca en una pista; si la seguíssim cap a l'esquerra arribaríem a can Farriol que és a tocar (354 m). Nosaltres hem de travessar la pista que just en aquest punt bifurca per l'esquerra i seguir per un corriol que puja seguint la direcció que portàvem.

Poc després desemboquem en un camí; l'hem de seguir cap a la dreta. El camí es transforma en un corriol i segueix pujant; travessem una zona plena d'alzines sureres.

0:05	0:56	3,860
------	------	-------

El corriol travessa un camí (400 m); seguim pujant.

0:03	0:59	4,040
------	------	-------

Tornem a travessar un camí.

Més enllà desemboquem en un camí; hem de seguir-lo cap a la dreta. Uns metres més endavant ens trobem amb una bifurcació amb un senderol just a l'enforcall de les dues branques; hem de seguir per aquest senderol.

0:05	1:04	4,340
------	------	-------

Sortim en un camí (490 m); deixem la branca de l'esquerra que baixa i seguim per la de la dreta que puja.

0:02	1:06	4,460
------	------	-------

Se'ns uneix un trencall per la dreta.

0:03	1:09	4,585
------	------	-------

El camí fa un gir cap a l'esquerra; per la dreta se'ns uneix un fondal.

0:07	1:16	4,965
------	------	-------

Trobem una bifurcació; la branca de l'esquerra baixa una mica embrossada: Hem de seguir per la branca de la dreta, més marcada. A l'altra banda de la fondalada que tenim a l'esquerra podem veure el gran casalot de ca n'Iglésies.

0:01	1:17	5,025
------	------	-------

Deixem un altre trencall a l'esquerra. Pocs metres més endavant trobem una bifurcació on hi ha un pal indicador; hem d'anar cap a l'esquerra vers el nucli del poble de Joanet.

0:01	1:18	5,085
------	------	-------

Arribem a la plaça Catalunya de Joanet on hi ha una font (529 m). Hem d'anar cap a l'esquerra.

A la dreta deixem el safareig municipal i a l'esquerra la rectoria i l'església de Sant Mateu comunicats per un pont. Més endavant, a l'esquerra i a un nivell inferior, hi veiem el camp de futbol.

0:02	1:20	5,260
------	------	-------

El carrer cimentat que seguim fa un revolt cap a la dreta i bifurca; la branca de la dreta planeja i la de l'esquerra puja vers el cementiri. Just al mig del revolt deixem un camí a l'esquerra que baixa cap a ca n'Iglésies i uns metres més endavant, també per l'esquerra, s'enfila un senderol; a l'enforcall hi ha un pal indicador. Nosaltres hem de seguir per aquest senderol que puja pel llit d'un reguerot.

0:03 1:23 5,420

Travessem la carretera que puja d'Arbúcies cap a Joanet i continuem per un camí que puja per l'altra banda (553 m); just travessada la pista, deixem un trencall a la dreta.

Una mica més endavant, quan el camí planeja, hem de deixar-lo i anar cap a l'esquerra per un trencall més desdibuixat que puja per entremig dels arbres dispersos.

Uns metres més enllà desemboquem en un camí; l'hem de seguir cap a l'esquerra pujant.

0:04 1:27 5,670

Passem pel costat del dipòsit d'aigües de Joanet que queda a la dreta (585 m).

0:05 1:32 6,000

Deixem un trencall a banda i banda i uns metres més endavant desemboquem en una carretera; l'hem de seguir cap a la dreta. Per aquest indret l'Eix Transversal travessa la muntanya per un túnel.

0:03 1:35 6,210

A l'esquerra deixem el camí d'entrada a can Nofré (626 m).

0:03 1:38 6,415

Uns metres més enllà de passar per davant de l'accés a la nova edificació de can Sidro, que veiem a l'esquerra, hem d'abandonar la carretera i seguir per un camí cap a l'esquerra que puja pel costat d'un camp.

Passem a frec de les ruïnes de can Sureda que queden a l'esquerra; el camí es transforma en senderol. Seguim pujant.

0:05 1:43 6,685

Ens trobem amb un senderol transversal que planeja (680 m); l'hem de seguir cap a l'esquerra.

Uns metres més endavant desemboquem en un camí; el seguim cap a la dreta baixant lleugerament.

0:04 1:47 6,915

Deixem un trencall que baixa per l'esquerra; a la dreta, a un nivell inferior, hi veiem una carretera.

0:01 1:48 6,975

El camí arriba al costat de la carretera i bifurca; a la branca de la dreta, que va a sortir a la carretera, hi ha un pal que fa de barrera. Nosaltres hem de seguir per un senderol, paral·lels a la carretera, en la direcció que portàvem.

Una mica més endavant el senderol es transforma en un camí.

0:03 1:51 7,215

El camí desemboca a la carretera; l'hem de seguir cap a l'esquerra.

0:01 1:52 7,295

Després de deixar el camí de Vilafort que baixa cap a l'esquerra la carretera bifurca (699 m). Hem de seguir la branca de la dreta en direcció als Vimeners.

Una mica més endavant hem d'abandonar la carretera i puja per un camí cap a l'esquerra. Més enllà desemboquem en una pista; l'hem de travessar i continuar pujant per un senderol. Voregem un cap plantat amb margallons?

0:10 2:02 7,695

Sortim en una carretera (750 m); l'hem de seguir cap a la dreta. Més endavant deixem l'entrada d'una finca a la dreta.

La carretera puja lleugerament per entremig de camps plantats amb plançons d'arbres; un cartell ens diu que són els Cultius Mateu Pagès del Mas de les Planes.

0:05 2:07 8,065

Deixem un trencall a la dreta i uns metres més endavant un a l'esquerra. A la dreta, a un nivell més elevat, hi ha les cases de les Planes d'en Roca (780 m).

Poc després deixem dos trencalls a l'esquerra que surten junts; el primer puja i el segon baixa. A l'esquerra, a l'altra banda de la fondalada, hi veiem la gran construcció dita el Castell d'en Roca.

0:04 2:11 8,245

Atenció: En trobar un pal indicador a l'esquerra de la carretera l'hem de deixar i seguir per un senderol que baixa pel seu costat.

El senderol desemboca en un camí just en el punt on bifurca; l'hem de seguir cap a la dreta planejant. Una mica més endavant hem de deixar el camí i seguir per un corriol que baixa cap a l'esquerra.

Després de travessar el tàlveg del fondal el corriol desemboca en un camí; l'hem de seguir cap a la dreta. Passem a frec de les naus de la granja de can Faustino, dedicada a la cria de cavalls (775 m).

0:05 2:16 8,490

Després de fer un gir en angle recte resseguint les naus ens trobem (si no l'han tret) amb una barreira. L'hem de travessar i continuar per dins de la granja per anar a passat per entremig de la casa i els corrals.

Seguim pel camí d'accés a la granja; pugem. A l'esquerra, a un nivell inferior, hi veiem una gran bassa.

0:03 2:19 8,725

Quan el camí fa un marcat revolt cap a la dreta l'hem de deixar i anar per un corriol que segueix en la direcció que portàvem enganxat a la tanca dels jardins del Castell d'en Roca que tenim a l'esquerra.

0:01 2:20 8,785

Desemboquem a la carretera Gi-551, de Santa Coloma de Farnés a Sant Hilari de Sacalm, just al punt quilomètric 1; l'hem de seguir cap a l'esquerra (799 m). Passem per davant de l'entrada al Castell d'en Roca.

Seguim endavant per la carretera deixant trencalls laterals

0:06 2:26 9,235

Quan la carretera comença a fer un gir cap a la dreta a trobem dos camins que surten junts cap a l'esquerra; a l'enforcall hi ha un pal indicador. En aquest punt hem de deixar la carretera i seguir pel camí de la dreta que baixa.

Una mica més endavant deixem un trencall a l'esquerra. Travessem la fondalada dita la Petja del Dimoni i pugem per l'altra banda per un senderol (785 m).

Després de passar a frec d'una gran roca girem cap a l'esquerra i planegem. Uns metres més endavant ens trobem amb un senderol transversal; el seguim cap a la dreta.

0:03 2:29 9,495

Arribem al passeig de la Miranda; l'hem de seguir cap a l'esquerra. El passeig voreja el mur de la Torre de la Miranda.

0:03 2:32 9,735

Retrobem la carretera GI-551 just al punt on s'uneix amb el passeig de la Font de Ferro, a l'entrada de Sant Hilari Sacalm, a l'extrem sud del poble. En aquest punt finalitzem l'etapa (810 m).

(Preparació 29/01/2010; Xavier Capdet, Ramon Casas, Agustí Poch)

Per arribar al centre del poble s'ha d'anar cap a l'esquerra seguint la carretera o bé el passeig de la Font de Ferro. Si se segueix per la carretera, en arribar a la primera rotonda s'hi trobaran tres restaurants: Ca la Marta (972 86 89 18), La Bàscula (972 86 85 38) i La Pedra Llarga (97286 86 77).

L'autocar estarà aparcant una mica més endavant seguint per la carretera cap al centre del poble, al **punt vermell** del mapa.

Dins del poble hi ha els restaurants Aquari (972 86 93 69), Can Cames (972 86 80 46), El Cellar d'en Jordi (972 86 80 96), L'Isard (972 86 96 09) i Villavecchia (972 86 95 64). També hi ha bars.

LES GUILLERIES

El nom de les Guilleries o la Guilleria comença a aparèixer en la documentació a la fi del segle XVIII, i es troba ja totalment afermat al tombant dels segles XIX i XX. La contrada que designa havia estat anomenada *Monte Ausonensedes* del segle X (942), i a partir del segle XIV, la *Muntanya d'Osona*. Malgrat estendre's a cavall de dues comarques, Osona i la Selva, la unitat i la personalitat de les Guilleries són reconegudes tant en la consciència popular com en tota mena d'obres geogràfiques i excursionistes, i constitueixen un indret remarcable per la bellesa del paisatge i un centre d'atracció turística.

Les Guilleries han estat històricament un país fronterer entre els antics comtats d'Osona i de Girona, entre les vegueries creades sobre aquells comtats i, més endavant, entre els corregiments de Vic i de Girona. Ja no en fou respectada la unitat quan foren creades les demarcacions provincials, el 1833: el sector NW fou atribuït a la província de Barcelona i al partit judicial de Vic, i el sector SE, a la província de Girona i al partit judicial de Santa Coloma de Farners. En canvi, la divisió eclesiàstica ha mantingut la unitat, dins el bisbat de Vic, el límit del qual amb el de Girona coincideix encara amb la ratlla oriental de les Guilleries.

Les Guilleries comprenen els actuals municipis de Susqueda (llevat del sector del Far), Osor, Sant Hilari Sacalm, Vilanova de Sau, Sant Sadurní d'Osormort, Viladrau i Espinelves, i part dels d'Anglès, Santa Coloma de Farners (Sant Miquel de Cladells), Arbúcies (Joanet i Sant Cristòfol de Cerdans), Tavèrnoles, les Masies de Roda, Tavertet i Rupit.

El sector de la vall del Ter que enclou Sau, Querós i Susqueda ha estat sovint inclòs en el Cabrerès, però en el sentiment popular pertany a les Guilleries.

Entre els segles X i XI la regió de les Guilleries s'estructurà en grans termes feudals, regits inicialment per vicaris o representants dels comtes. Els primers coneguts són Sal·la, fundador de Sant Benet de Bages, i el seu fill Isarn, que senyorejaren el sector de Sant Hilari i Osor entre el 902 i el 984. Al costat d'aquest nucli central, aviat aglutinat pel castell de Solterra, el 918 sorgí el *castrum Cornileo* castell de Cornil, a la vall de Sau, amb un àmbit jurisdiccional poc definit fins que es concretà, als segles XI i XII, en el terme de Sau, dividit en cinc parròquies. Proper a Sau, el terme adscrit al castell de Sant Llorenç, conegut des del 884, es transformà amb el pas dels segles X i XI en el castell de Samedà, del qual aviat s'independitzà el sector d'Espinelves.

També senyorejaren part de les Guilleries el castell de Fornils, unit aviat al terme de Rupit, el de Savassona, que anà enfortint-se entorn d'uns cavallers inicialment feudataris dels vescomtes d'Osona, i el de Taradell, que dominà el terme de Viladrau. Al costat d'aquests grans termes, que configuraren el repartiment de les futures parròquies i del municipi, sorgiren d'altres petits termes, també estructurats des dels segles X i XI, com Joanet, Cerdans, Casserres o Cladells, que a la llarga es fusionaren amb els termes veïns més importants.

Quasi la totalitat de les Guillerries, a excepció de Cladells i part de Joanet i de Cerdans, fou adscrita al comtat d'Osona i al bisbat de Vic; més endavant formà part de la vegueria i després del corregiment de Vic. La propietat fou força repartida, com ho revelen tot un seguit de donacions als monestirs de Casserres, del Coll i de Sant Llorenç del Munt o a la catedral de Vic. Tampoc no hi hagué cap família senyorial que se sobreposés a les altres per crear un gran domini. Els comtes de Barcelona efectuaren vendes a la vall d'Osor el 993, i el 1030 la comtessa Ermessenda posseí en domini alodial el terme de Solterra, però fou més aviat un domini eminent, que no trigà a ésser venut o infeudat. També hi ha documents de terres o alous de domini comtal a Viladrau i Samedà, però sempre es tracta de béns poc importants, venuts ja dins el segle X o al començament de l'XI.

Sembla que la possessió de les Guillerries no hagués despertat ambicions, com si fos una terra aspra i difícil que no interessés de retenir. Ho revela sobretot el fet que el 984 el monestir de Sant Benet de Bages heretés tot el patrimoni adquirit per Sal·la i per Isarn i, en canvi, se'n desprengué molt aviat, car aquests béns no figuren després entre les propietats del monestir. El mateix es pot dir del sector dominat inicialment pels vescomtes d'Osona (els futurs Cardona): sembla que tot el domini de Rupit i Fornils els fou adjudicat, juntament amb el del Brull i Tagamanent, com a dotació del càrrec vescomtal, domini que incloïa una bona part de la vall de Sau, Tavertet i el sector de Casserres i Savassona. Els Cardona, com abans havien fet Sal·la i Isarn, es llançaren a la política de repoblament i conquesta dels sectors ponentins del Bages i part de l'Anoia i es desentengueren dels dominis inicials. Així, cediren una bona part de llurs territoris a la mitra de Vic, al monestir de Casserres (fundat per ells mateixos) i a nobles feudataris com els Savassona i Tavertet, i aviat desaparegueren del marc històric de les Guillerries, on només els restà Rupit i Fornils, que donaren en dot a una filla al principi del segle XIV, de manera que aquests béns restaren separats de la poderosa casa de Cardona.

Només a partir de mitjan segle XIV, sota els Cabrera, les Guillerries conegueren una certa uni-

tat de domini. Per compres i per infeudament reial, en 1343-56 els Cabrera reeixiren a unir tota la contrada sota llur domini dins l'efímer comtat d'Osona, creat pel rei Pere III al març del 1356, a favor de Bernat III de Cabrera, fill del gran privat reial Bernat II de Cabrera, vescomte de Cabrera i de Bas. Aquest domini els era necessari per a unir els del Cabrerès i la vall d'en Bas amb llur patrimoni inicial, centrat en el castell de Montsoriu, al Montseny. Això explica les compres d'Osor i de la vall de Sau i les reclamacions sobre el casal de la Rovira de Sant Hilari, que convertiren aquesta família en protagonista de la història de les Guillerries durant alguns anys.

La llegenda mitificà els orígens del domini dels Cabrera sobre les Guillerries. A tall d'exemple, la suposada conquesta del Coll, en poder dels moros, pel fabulós Benet de Cabrera, guarit d'una ferida al coll per la Mare de Déu del Coll, prodigi en memòria del qual els Cabrera, segons la llegenda, fundaren el monestir, que en realitat és molt anterior al domini dels Cabrera en aquest sector del Coll i Osor.

Amb la creació del comtat d'Osona, Pere III cedia tots els drets sobre les Guillerries a Bernat III, i el domini dels Cabrera s'afermà per molts segles sobre Espinelves, Osormort, Cerdans i Joanet, poblacions regides per batlles nomenats pels Cabrera i successors fins al segle XVII, i en alguns indrets fins a la fi dels dominis senyorials. Però les vicissituds del comtat d'Osona, com la rebel·lió de Bernat III el 1364, seguida de l'execució i les

posteriors restitucions a Bernat IV el 1373, permeteren, en canvi, que els grans senyors o feudataris de l'antic comtat d'Osona, com els Vilademany, de Taradell, els Gurb, de Sant Hilari, i els Vilanova, de Savassona, recuperessin la independència respecte als Cabrera a partir del 1376.

Des del despoblament rural, provocat per la Pesta Negra del 1348, que s'agreuà al principi del segle XV, fins a la recuperació del camp català, que començà a la fi del segle XVII i continuà durant tot el XVIII, les Guillerries visqueren una llarga etapa molt crítica, en la qual s'aguditzaren, potser per la condició de terra fronterera i tancada, mots fenòmens comuns a tot Catalunya, com les revoltes dels remences, el bandolerisme i les invasions franceses del segle XVII.

La revolta social coneguda per la guerra dels Remences i les lluites civils de l'època de Joan II tingueren en aquests indrets una vinculació tan estreta, que sovint resulta difícil de destriar per quina causa lluitaven alguns cabdills. Al costat de la Generalitat i dels ciutadans revoltats contra Joan II apareixen sovint els amos de castells i d'homes de remença, mentre que a favor dels pagesos lluitaven els petits nobles i tropes addictes a Joan II.

Els priors de Sant Pere de Casserres i de Santa Maria del Coll afavoriren obertament la causa de la Generalitat, fins a tal punt, que el monestir del Coll fou saquejat i restà molt de temps abandonat, a conseqüència dels atacs dels pagesos i de les forces reials; el prior hagué d'emigrar a Tona, on morí. En canvi, Berenguer de Castellbisbal, prior de Casserres, molt més actiu, convertí el monestir en fortalesa contra els partidaris del rei i els pagesos revoltats, i més endavant (1463) capitanejà una tropa adversa a Joan II per morir en un atac a Ripoll. A Sant

Hilari i a Osor hi havia molts partidaris de la causa dels remences, i Verntallat hi acampava i era rebut amb simpatia; però, gràcies a la política d'amistat, o almenys de neutralitat, envers Joan II per part de Bernat de Gurb, senyor de Sant Hilari, la població se salvà d'ésser castigada el 1463. El cabdill vigatà Bernat Guillem d'Altariba, addicte a Joan II i simpatitzant dels remences, acampava també amb tota llibertat arreu de les Guillerries, però també hi acampaven tropes contràries, i el 1467 fou saquejada l'església i la població de Vilanova de Sau. Durant la darrera etapa de la guerra (1468-72), Nicolau Prat fou nomenat capità de la Muntanya d'Osona contra les tropes del rei i les partides de remences. Sota la seva jurisdicció tenia Sant Hilari, Espinelves, Sant Sadurní i Vilanova de Sau, i la seva actuació s'estenia fins a Viladrau; prengué diverses mesures, com la fortificació d'Espinelves amb el campanar i la publicació de decrets que obligaven a armar-se fins i tot per treballar. El país visqué en una constant pertorbació fins el 1472.

Durant la resta del segle XV i al principi del XVI, el país conegué el nivell més baix de població. Vers el 1560 començaren a infestar les Guillerries grups de gent armada o bandolers que atacaven els camins rals i aprofitaven el feréstec territori per a amagar-se dels perseguïdors. Els processos vigatans parlen de robatoris i depredacions d'en Matamala, del bord Morgades i d'en Rovira a la fi del segle XVI, sovint amb la complicitat del grup nyerro, que tenia per principal fautor el noble Carles de Vilademany i de Cruïlles, senyor de Taradell i de Viladrau i de la baronia de Rupit. Però el bandolerisme guillerienc pren força sobretot amb Perot Rocaguinarda, d'Oristà (actiu en 1602-11), amb el qual militaven molts fills de masos de Viladrau (la Sala, Espinzella, el Puig, l'Alemanys) i del sector de Rupit, amb el suport del mateix Carles de Vilademany. Tota la base del Montseny, especialment les serres entre Taradell i Viladrau, on hi ha les balmes i coves dites Cuines d'en Rocaguinarda, es veié trasbalsada durant tot aquest període. Els processos parlen de robatoris a Casadavall de Viladrau i de persecucions de bandolers que es feien fonedissos al coll del Buc, sobre Espinelves.

Quan Rocaguinarda abandonà el bandolerisme per embarcar-se cap a Itàlia, l'Escrivanet i en Jaume Masferrer, àlies en Toca-son, continuaren l'agitació bandolera al sector de Viladrau.

Tan bon punt en Toca-son fou mort, l'any 1623, a l'indret anomenat encara avui la fossa d'en Toca-son (en un extrem del terme de Viladrau, prop de Vilardelbosc), empenia la vida de bandoler Joan Sala, àlies Serrallonga (perquè, per casament, era pubill del mas Serrallonga de Querós), figura culminant del bandolerisme català. Al costat d'aquest apareixen bandolers de Viladrau, Sant Hilari, Rupit, Susqueda i Sau, i en general d'arreu de les Guillerries, quasi sempre fadrísters de masos, però també alguns hereus, com l'hereu Espinzella, que, mancats de feina i sense possibilitat de millorar unes miserables condicions de vida, es llançaven a l'aventura. Llurs actuacions no són gaire brillants: robatoris de masos, venjances particulars i sobretot assalts a vianants i mercaders dels camins rals. S'hi afegien també gascons, refugiats de les guerres de religió o foragitats de pau i treva, acollits i protegits pels hereus d'alguns masos, i fins per eclesiàstics i petits nobles discrepans de l'actuació del lloctinent i del sistema que imposaven al país. Els bandolers, tanmateix, semblen al marge de tota acció política o reivindicativa organitzada: més aviat devien ésser utilitzats i abandonats quan esdevenien massa forts o cessaven de resultar beneficiosos.

La majoria de les accions d'en Serrallonga i els seus partidaris tenen lloc fora de les Guillerries, però hi tornaven sovint per repartir-se el botí, per viure ociosos als hostals o per refugiar-se quan la persecució de les tropes del lloctinent esdevenia implacable. A les Guillerries tenien famílies i amistançades, i la geografia del país, que coneixien pam a pam, els feia introbables. Aquesta darrera etapa del bandolerisme guillerienc, i català en general, va del 1622 al 1633, quan ja havien estat morts la majoria dels bandolers. El mateix Joan Sala, àlies Serrallonga, fou torturat i executat a Barcelona el 1634.

Paral·lel al bandolerisme, es produí el fenomen de la bruixeria, que trasbalsà Catalunya entre el 1618 i el 1622. Més de 400 dones foren jutjades, torturades i penjades a la forca en territori català. Sant Hilari sempre ha estat considerat un focus de bruixeria: encara és viva la dita "*de Sant Hilari a Arbúcies, dotze cases, tretze bruixes*". Els processos conservats als arxius vigatans (el de la Vegueria i el processal de la Cúria Fumada) parlen de catorze bruixes torturades i penjades a Viladrau, dues a Susqueda, una a Rupit i d'altres a Savassona, Taradell i el Brull, i és evident que no s'han conservat pas tots. Se sap, per exemple, que el 1620 en Serrallonga donà un dobló d'or a en Noguera de Viladrau per haver donat mort a Margarida Sui de Susqueda, que li havia embruixat un ramat de porcs al seu propi mas.

Les bruixes eren acusades de matar criatures, donar golls, fer caure pedra, emmetzinar el bestiar i, en general, de tots els mals que afligien la societat rural de l'època. La lectura dels processos, alguns dels quals han estat publicats, dóna idea de l'estat de misèria d'una societat que, impotent per a alliberar-se dels seus mals, els atribuïa a forces malignes ocultes: en aquest cas, al dimoni. Aquests processos reflecteixen, igualment, la pobresa de l'esperit religiós de l'època. Des de mitjan segle XVII hi hagué un nou element pertorbador a les Guillerries: l'oposició als francesos, acceptats voluntàriament el 1640, amb motiu de la guerra dels Segadors contra el govern de Castella i el seu

ministre el comte-duc d'Olivares, però aviat esdevinguts una terrible força d'ocupació del país. Efectivament, en comptes d'afavorir la pau i la prosperitat del país, com esperava Catalunya quan cercà llur ajuda i amistat, les tropes franceses volgueren convertir-la en un centre de lluita contra la monarquia hispànica i abusaren de la gent del país. El jou francès aviat semblà més dur que no pas el castellà, i no trigaren a produir-se revoltes en diverses localitats contra les tropes franceses aquarterades. Sant Hilari fou un d'aquests pobles, i al juliol del 1643 les noves autoritats hagueren d'enviar-hi un algtzir reial per detenir els qui havien maltractat els francesos i no volien sotmetre's a llur domini.

Una de les principals accions per a expulsar els francesos de Catalunya tingué lloc a les Guillerries amb gent de Vic i de Girona que s'hi havien refugiat, especialment a Sant Hilari, Viladrau, Arbúcies i Taradell. La conjura, que tenia per finalitat apoderar-se de la ciutat de Vic, ocupada pels francesos, era dirigida per Dídac de Sarriera, baró de Solterra i senyor de Sant Hilari, Osor i Arbúcies i d'altres dominis del Gironès i d'Osona, i el seu germà Miquel, i fou descoberta i desbaratada el 8 de maig de 1652. Dotze dels principals conjurats, juntament amb els dos dirigents, foren executats el 15 i el 20 de juny.

Expulsats els francesos definitivament del país el 1653, feren noves incursions a les Guillerries. Una el 1654, procedent del Ripollès, en la qual saquejaren tota la Plana i els pobles de Vilanova de Sau, Sant Julià de Vilatorrada i Osormort, sense atrevir-se a pujar al sector més alt de les Guillerries. Una altra el

1694, procedent del Gironès i d'Hostalric, en la qual ocuparen Sant Hilari, de pas cap a Vic (a la fi de juliol), però, en trobar resistència vers Joanet i Arbúcies, retornaren a Sant Hilari, on robaren i saquejaren l'església i les cases, abandonades pels veïns, que havien fugit al camp. Un dietari de l'hereu del mas la Saleta de Sant Hilari explica que molts veïns havien portat les pertinences a l'església, que creien més segura, i que allà tot fou robat, amb l'or. Els francesos també saquejaren i cremaren les cases de pagès que trobaren de camí, en venjança per la mort d'un sentinella. De nou els francesos ocuparen les Guillerries el 1697, i mantingueren durant una temporada un destacament a Sant Hilari, a les ordres de Saint-Martin, que hi morí de mort natural.

Durant els segles XVIII i XIX les Guillerries visqueren l'eufòria de la represa general de tot el país, notable sobretot a la pagesia: es crearen noves masies, es reedificaren les velles i la majoria d'antigues cases pairals es doblaren amb una cambreria o residència secundària per a masovers. El creixement de la població resta reflectit en els censos de les parròquies que formaven la contrada, extrets d'antics fogatjaments i censos eclesiàstics guardats als arxius diocesans de Vic.

Després del període de tranquil·litat i prosperitat del segle XVIII, a l'inici del XIX la contrada fou novament sotraguejada per les guerres. Durant la guerra del Francès (1808-12) el poble de Sant Hilari (i molts altres indrets) veié almenys sis vegades el pas de les tropes franceses, i esdevingué recer de la gent de la Plana de Vic que fugia, sobretot al principi de l'estiu del 1809, de l'ocupació i el saqueig dels francesos. Des de les Guillerries, amb gent del país i de la Gar-

rotxa, el guerriller Rovira efectuà freqüents atacs als francesos establerts a Olot. També hi operà el baró d'Eroles, que amb gent establerta als punts més estratègics d'Espinelves i Viladrau impedí en més d'una ocasió el pas dels combois francesos provinents de Girona i d'Hostalric.

Durant l'aixecament reialista del 1822, el guerriller mossèn Antoni Coll es constituí a Espinelves com a capità de gent armada i corregué totes les Guilleries. Foren infructuoses totes les accions de les tropes liberals per a capturar-lo. El seu camp d'acció s'estenia des de l'Esquirol fins a Arbúcies, centrat especialment a Espinelves i a Viladrau, on tingué moltes topades amb els grups armats tramesos contra ell. Finalment, la llarga tongada de guerres carlines tornà a sotraguejar la contrada. Els carlins foren amos i senyors de les Guilleries durant molt de temps, particularment entre el 1870 i el 1875. Al mas Soler de Mansolí hi hagué un hospital militar carlí, al santuari del Coll un altre, i encara un altre, intermitentment, al mas de la Vila de Viladrau. Les lluites i les represàlies de tot aquest temps empobriren els masos i ocasionaren incendis i destruccions i divisions entre els habitants. Tot això, unit al principi de la industrialització de les comarques veïnes, provocà un progressiu despoblament rural.

JOANET

L'antiga parròquia de Joanet pertany administrativament al municipi d'Arbúcies, però històricament és molt més vinculada a Sant Hilari i a les Guilleries. L'antiga demarcació, al vessant de llevant de la capçalera de la vall d'Arbúcies, arriba prop de Sant Hilari, fins a la Miranda i la roca d'en Pla.

El lloc, esmentat des del 889 com a punt fronterer del bisbat de Vic, estigué inicialment unit al terme de Sant Hilari; aquesta adscripció consta des del 942, i perdurà fins al segle XIII en l'aspecte civil i fins al segle XV en l'aspecte eclesiàstic. Des del segle XIII, a causa del domini de la casa de Cabrera, s'uní a la jurisdicció del castell de Montsoriu, a la batllia de n'Orri. És per això que modernament s'integrà a Arbúcies. El cens demogràfic era d'uns 18 focs el 1330, baixà a 7 el 1497 i pujà a 9 el 1553.

Als segles XVII i XVIII hi hagué un augment notable, sobretot al petit nucli del poble; en total el terme tenia 25 famílies el 1687, 38 el 1734 i 390 h el 1855; el 1970 la parròquia tenia 227 persones, reduïdes a poc més d'un centenar actualment.

El poble de Joanet es troba a 530 m d'altitud, arrezerat al lloc d'una carenada, format per un parell de carrerons i una petita plaça davant l'església parroquial. Aquesta, dedicada a sant Mateu, és d'origen romànic, però fou totalment transformada el 1619, i posteriorment, el 1890 (que fou aixecat el campanar) i el 1940; es comunica per un pont modern amb la rectoria. L'escala que porta a l'església és enllosada amb pedres tombals que devien formar el paviment de l'església, la majoria de les quals pertanyen a tombes de rectors dels segles XVII i

XVIII. El segon diumenge de maig celebren la festa del Roser i el 21 de setembre la diada de Sant Mateu.

Vora la típica roca d'en Pla (on la llegenda situa un palau d'*encantats* i prop de la qual s'ha trobat ceràmica prehistòrica), coronada per una creu monumental, hi ha la capella del Nen Jesús de Praga, edifici neogòtic aixecat el 1911 per mossèn Joan Muntalt, que aviat esdevingué centre de devoció popular (en 1922-31 hom publicà una revista piadosa bilingüe dita *Jesús de Praga i Sant Hilari*). L'antic mas de la Roca, al peu de la carretera de Santa Coloma de Farners, dominant la vall, conegut avui per castell Marsans (propietat de la família Estruc), ha estat convertit modernament en un fantasiós castell medieval de concepció romàntica. Entre les masies del terme sobresurt la de Ridecós.

SANT HILARI SACALM

El terme municipal de Sant Hilari Sacalm, de 83,56 km², que comprèn la capçalera de la riera d'Osor (dita també, a l'inici, de Vallicrosa, de la Fontvella o de la Fontpicant), s'estén des del pla de les Arenes (1086 m), a l'W, fins al puig de Sant Miquel o de Solterra (1204 m) al NE, la serra de la Gavarra (1182 m) al NW, i la serra del Pedró (929 m) a l'E. També en formen part els antics termes de Querós i de Santa Margarida de Vallors, l'antiga parròquia de Mansolí i diversos veïnats. Limita al N amb els termes de Susqueda i Osor, al S amb el d'Arbúcies i a l'W amb els d'Espinelves i Vilanova de Sau (Osona). El nom de Sacalm sembla provenir de la planura o calm del veí pla de les Arenes, on encara hi ha l'antic mas de la Cau o la Calm. El 1937 el municipi adoptà el nom de Fonts de Sacalm.

Dins del terme hi ha prop d'un centenar de fonts d'aigua medicinal, que brollen a la dreta, a nivell de la riera d'Osor, a uns 4 km de la vila. Conegudes ja al segle XVII (en parla Jaume Caresmar) i descrites en la relació del viatger Francisco de Zamora (1790), que recull la tradició segons la qual foren descobertes casualment en comprovar els efectes beneficiosos en uns ramats de bous, el doctor Josep Grevolosa en féu una descripció científica el 1799. Durant el segle XIX, especialment a la segona meitat, atragueren molts malalts i visitants. Entre el 1877 i el 1890 es descobriren noves deus: la font de Santa Escolàstica (1877), la de Santa Teresa (1877), la de Santa Modesta (1878) i la de Sant Joan (1880), de característiques peculiars i propietats també curatives, segons els estudis de Nicolás Pérez Jiménez (1892). El 1899 foren declarades d'utilitat pública.

La vila de Sant Hilari Sacalm, situada en una fondalada, a 741 m d'altitud, es pot considerar la capital de les Guillerries: és la població més dinàmica des del punt de vista industrial i demogràfic, com a nucli d'atracció tant de forasters (per les aigües) com dels habitants de les masies de la muntanya.

La vila té un sector central de carrerons estrets i tortuosos que en constitueix el nucli històric, a l'entorn de l'església de Sant Hilari (que des del 922 ha donat nom al terme), l'antic edifici de Can Rovira i d'altres cases velles dels segles XVII i XVIII i un eixample radial que ha configurat la pobla-

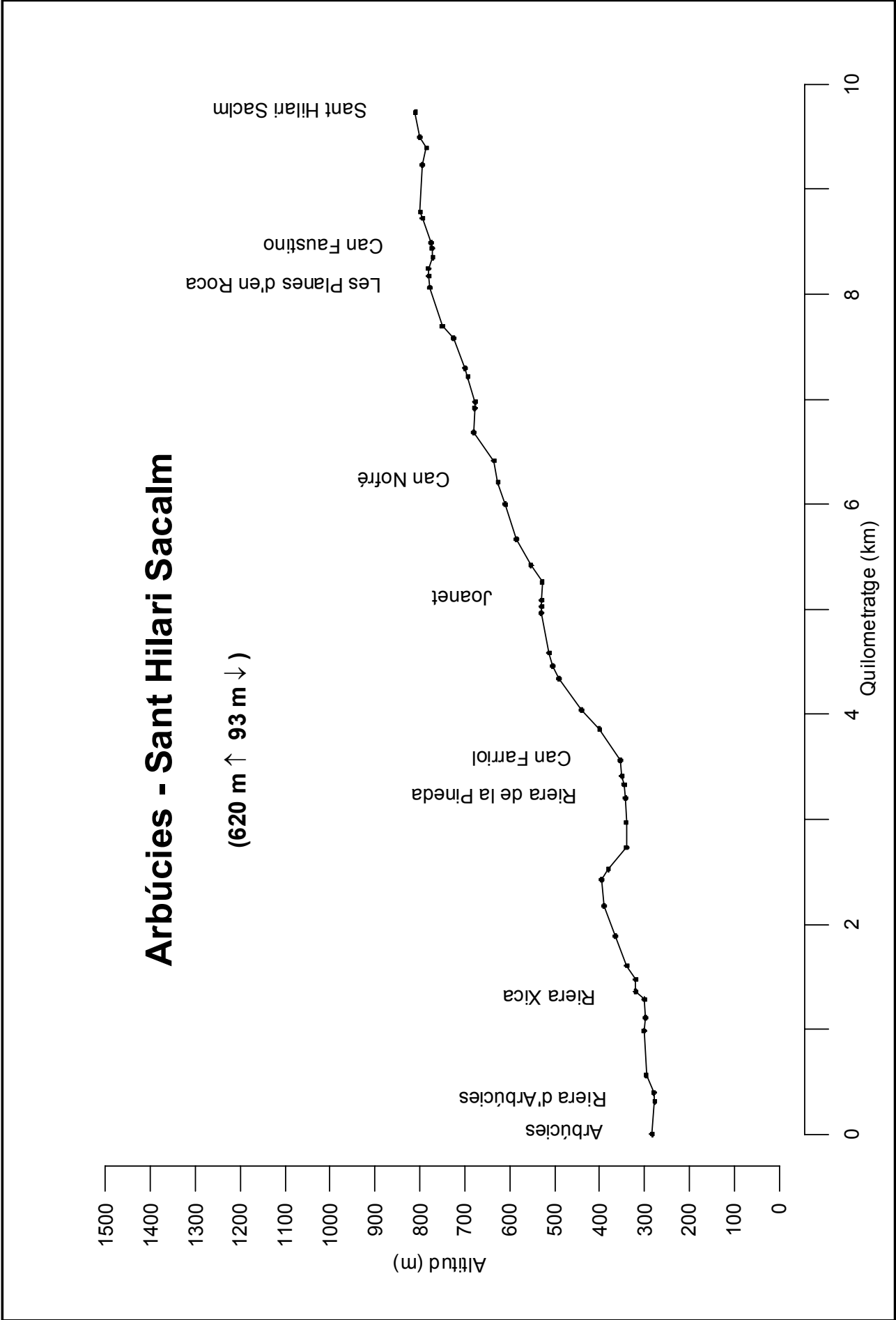
ció tradicional, desbordada modernament per urbanitzacions i habitatges dels estiuejants i dels treballadors de les modernes indústries. Hi ha també alguns edificis modernistes, com l'antiga cooperativa i la casa de l'aigua de la Font Picant. Can Rovira ocupa, amb l'hort corresponent, tota una illa. Pertangué durant segles a la família més benestant de la població, i la llegenda atribuïa tal prosperitat a unes misterioses tovalles que un hereu del mas havia pres a les *encantades* que habitaven sota la roca d'en Pla, que serviren durant segles per a guarnir l'altar que hom parava davant la casa el dia de Corpus. L'edifici, que existia ja a mitjan segle XV i fou renovat el 1692, consisteix en un gran mas, amb llin-des i cantoneres de pedra i portal adovellat.

L'església parroquial és d'origen romànic, consagrada el 1199 (en resta algun fragment de mur a la banda de migdia), però els terratrèmols del principi del segle XV n'exigiren una reconstrucció molt substancial, que comportà una nova consagració, el 1480. A partir del segle XVI s'hi afegiren capelles laterals, i al segle XIX es transformà en una església de tres naus, per la construcció de noves capelles; una unificació de l'obra i unes noves voltes, el 1877, li donaren l'aspecte actual, amb l'orientació oposada i un campanar afegit, iniciat en 1860-68 i acabat el 1921, segons un projecte de Josep Maria Pericas. A l'interior conserva, a l'entrada del baptisteri, l'arquivolta de la portada romànica del segle XII (que des del 1854 era la porta del cementiri vell), i a la dreta de la porta d'entrada un sarcòfag de pedra, sostingut per dos lleons, on reposen Ramon de Gurb (mort cap al 1400) i la seva muller Alamanda de Blanes (morta el 1393). En unes dependències de la casa de la vila hi ha instal·lat el Museu de Flora i Fauna de les Guílleries, que guarda una col·lecció de mostres de les Guílleries i el Montseny.

BIBLIOGRAFIA

- ** Topoguia del GR-83 (Mataró – Canigó – Prada de Conflent)
Editorial Prames. Saragossa (2006).
- ** Hipermapa de Catalunya
<http://www10.gencat.net/ptop/AppJava/cat/actuacions/territori/hipermapa.jsp>
- ** Hiperenciclopèdia (Comarques)
<http://www.grec.net/cgibin/sumaricl.pgm>
- ** Sant Hilari Sacalm
<http://www.santhilari.cat/>

Agustí Poch, febrer 2010

- PUNCT DE ÎNREGISTRARE
- CENTRU DE ASISTENȚĂ PRIMĂRIE
- PARCARE D'ACUȚURE
- MUZEU GHETTERIA
- CASA DE CULTURĂ / BIBLIOTECĂ
- ZALIA EXPORTIVA
- CARTE DE BTT - FCC LA SLAVA
- ECRANUL PARADOXAL
- ECRANUL

PLA	PLAÇA CARL PUIG
PLA	PLAÇA DE PUIGDOLL
PLA	EL DANC - AMES DE TROIE
PLA	PASSING 15 D'ABRI
PLA	PASSING FORT 101 PUIG
PLA	PLAÇA DEL AJUSTAMENT
PLA	PLAÇA GIBERTI
PLA	PLAÇA DEL C'ROQUIS
PLA	PLAÇA JORDI VERDUGUE
PLA	PLAÇA D'ANTONI ROBBIE
PLA	PLAÇA DEL CAL ROS
PLA	PLAÇA DR. GARCILLO
PLA	PLAÇA JORDI MORAGUES
PLA	PLAÇA CATALANES
PLA	PLAÇA DEL MICELLOME
PLA	LA PEDRA LLANCA

61	FIND VILLA
612	FIND DEL PIN
613	FIND DEL CERRER
614	FIND DEL PINO
615	FIND DEL JUVEN
616	FIND DEL VERNICER
617	FIND DEL SENAT
618	FIND DEL JOSEPHIN GARD
619	FIND DEL RUCALIA
6110	FIND DEL PAREJO
6111	FIND POCRET
6112	FIND DEL SASTRE
6113	FIND DEL RAGA

AJUNTAMENT DE
 SANT HILARI SACALM

EL CRIADO D'EN JORDI PL. DE GUAYOLINA, 13 TEL.: 972 86 30 96	ELS CORDALS C/PA. S'ELIABAT I VILADRAU, 2 TEL.: 972 86 37 95
AGURRI C/ SANT PEDRO, 9 TEL.: 972 86 93 69	L'ADRI C/ L'ABADONIA, 24 TEL.: 972 86 56 09
LA BÀSCULA C/ DOS DE MAIG, 2 TEL.: 972 86 35 38	CA LA MARIA C/ DOS DE MAIG, 1 TEL.: 972 86 30 18
CAN CAMEL RS. 1000 VALLA, 9 TEL.: 972 86 58 46	LA TAPA LLEUGA CAMPOLLA D' AUBOLERS, 5/6 TEL.: 972 86 56 77

HOTELS	TURISMO RURAL
VILAR RURAL SANT' HILARI C/ALÍ 10 REINACIÓ, 3/6 TEL.: 972 87 22 20	MAI CAI S'AVIET C/ SANTÍ TEL.: 972 87 22 41
HOTEL RIBOLÍ C/ VIC, 25 TEL.: 972 86 30 25	MAN DE LA SELVA C/TA D'ERDRECS A SANT HILARI RM. 3 TEL.: 972 16 24 83
HOTEL ROMA C/ FORTIÇA MORATTEL, 34 TEL.: 972 86 30 39	LES CLODES C/ SANTÍAGUE HURTÓS, 3 TEL.: 972 87 22 87
FORNIA RITZ C/ FORTIÇA MORATTEL, 17 TEL.: 972 86 30 06	RIBERUICHES - C/AL MAGALÚA TEL.: 972 86 31 05
HOTEL M. VALLERIEU PG. CAIBRIS D'ABRIL, 5-7 TEL.: 972 86 31 06	RIBERUICHES - LES GUFTES TEL.: 972 86 31 05
HOTEL D'ORS C/ LA FORTA, 3 TEL.: 972 86 30 10	
HOTEL TORRAS PL. DR. GARCASOLA, 13 TEL.: 972 86 30 96	
PENITRO EUGENIA PL. DR. GARCASOLA, 13 TEL.: 972 86 30 96	

MAS CAS SANTIER
CM SANTIER
TEL.: 072 87 22 41

MAS DE LA SILVA
CITA D'ARRIÜCHES A SANT
HILARI Km. 5
TEL: 072 16 24 83

LES CLODES
C/ SANTILLAGA ARÇENÇA, 3
TEL: 072 87 20 87

RINJECÓS - CAS MASOYA
CTRA. DE JUANET
TEL: 072 35 04 53

RINJECÓS - LES GOTES
CTRA. DE JUANET
TEL: 072 35 04 53

ACACIAS, C./ B3
 AJUÍN (AMINE, PL. DE I./ R
 ALVÁREZ DE CASTRO, C./ C4
 ALZINES, C./ B2
 ANJEL GUIMERA, C./ D3
 ANSELME CLAVE, C./ C3 D3 D4
 ANTONIO GARCIA, C./ C2
 ANTONIO TAPIES, C./ C2
 ARBUCUES, CTDA. D./ B2 C3 C4
 ARENAS, C./ A2
 ARENAS, C./ A2 R2
 BAHEN, C./ C4
 BALLEAS, C./ B2
 BARCELONA, C./ B2 A2
 BELLETRATIA, C./ C4
 BONAVISTA, C./ B3
 BUNGETS I PLANET, C./ C3
 CAR ROS, PL./ B2
 FONDO C./ C1
 CANO, C. Dtl./ B3
 CARRERAS, C./ C3
 CASTANERS, C./ A2 B2
 CATALUNYA, PL./ C2
 14 D'ABRI, PG./ B3 C3

CLEMENTI, CAMI DEL / C4
CERVANTES, C. / B3 D1
CONSTA, C. D3N / B2
D
D. DE MAGI, C. / C4
DR. ALFONS TORRENT, C. /
DR. FLEMING, C. / B3 C3
DR. GRAVALOSA, PL. / B2
DR. MARAÑÓN, C. / C3
DR. MORAGUES, C. / B2
DR. MORALES, C. / B2
DR. NÚÑEZ, C. / B2
DR. RAYNETS, C. / B2
DR. ROBERT, PL. / B2
DR. SOUCHFERR, C. / C3
EGÜESTIA, PL. / B3
EST. C. DE L. / B2
TADJ. DE SAU, C. / B3
TADJ. C. / B2
FARGOLA, C. / C4
FARGOLA, PL. / C4
FLORES, C. DE LES / C3
FONDO, CAMI DEL / C3
FONT, C. DE LA / B3

FORT DE CHIBRIE, Pg. / B3
 JOAN DE BARRAL, C. / C3
 JOAN XXIII, C. / D2
 JOAN DE SERRALLONGA, C. / B3
 JOAN MIRO, C. / B2 / C2
 JOAN VERRAS, C. / C2 / D2
 JOAN VILLACROS, Pg. / B2
 JOSEP XAMENO, C. / B2 / B3
 LLIBRETA, C. / C4
 LLIBRE, C. / B2
 MAC GARRIGA, C. / C1
 MÀL LENARI, PL. D14 / C4
 MIBRAMA, C. / C1
 MIQUEL MARTÍ I POL, C. / C2
 MOU DE DALT, C. / B2 / B3
 MONTNEY, C. / C1
 MONTSENY, PTGE. / C3
 MONTSCLOS, C. / B2
 MÓN FRANCES CARDO, C. / C3
 MÓN JOTA PATA, C. / C2 / C3
 NEN JESUS DE FERRA, Av. / C3 D3
 NEN JESUS VALLCADA, C. / A2 / B2
 PARC, C. D11 / B2
 PARC PICASSO, C. / C2

PETRINXO, C / A2
PI DEL C / C3 D3
PINTOR VAYREDA, C / C2 D3
PISCINA, C DE LA / C3 D3
POMPEU FABRA, C / C4 D3
PUIG I LA RIBA, C / C4 D3
PROGRAMA, C / A2
RECTORIA, C / B3
REIXACIL CAMI DE / B4
RIBERA, C DE LA / B2
RIBES, C / B3
ROQUES IMA REI, C / D2
SAGIAT COT, C / B3
SALA FICE, B2
SANTORIÀ IMAI, C / C2 D2
SANT JOAN RUSSOQU, C / C3
SERBAT, C DELS / B3 B4 C4
SERBAT CAMI DEL / B4
SERAT DEL GALL, C / B2 C3
S. BENEI, C / B3
S. JOSEPH, C / C2
S. JOSEPH, C / B2
ST. MARÇÀ, PI-PLA / B4 C4
ST. MIQUEU, C / C3

OFICINA DE COMERC I TURISME

PL. DOCTOR ROBERT S/N

TEL. 972 869 686

WWW.TURISME.SANTHILARI.NET

